

אָסוּר לְקַרְא בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה. נָא לְשׁוֹר עַל קְדוּשַׁת הַגְּלִיּוֹן

פְּרִשְׁת חֻקֹּת עֵינַן חֲמַד

יִצְחָק אֲרִיאֵל ע"ה בֵּית הַכֹּסֶפֶת שְׂכוֹנַת עֵין חַמַּד - אֲבִשְׁרֵת צִיּוֹן

לרפואתם של כל עם ישראל ובכללם ציון בן צ'חלה הי"ו

פְּרִשְׁת חֻקֹּת - הַמְּחִילָה וְהַתְּפִיּוֹת הַרְצוּיָה

"וַיֵּבֵא הָעַם אֶל מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ חֲטָאנוּ כִּי דִבַּרְנוּ בְּה' וַבֶּן הַתְּפִלָּל אֶל ה' " (במדבר כא, ז)

וברגע הזה מביע כל הנאת נקמתו על חברו, שמבליט חטאיו וכלימתו. והסליחה צריכה להיות שלמה ומושלמת בלי כל רבב או כתם של טינה, עד כדי כך שיוכל "תיכף ומיד" להתפלל עליו ולמסור נפש על חברו.

וזו צריכה להיות תכונתו של לב האדם מישראל שהמחילה והסליחה לא תהיה מזויפת ומעורבת ברגשי קפידה, אף קלילים שבקלילים, כי התפילה היא עבודה שבלב ואם הלב אינו טהור בכל הטהרה הנכונה, היאך יכול להתפלל על חברו?! ו"המשתהה" הרי בתחתית נפשו יש שמצי הנאה והתעללות בכבודו ועמידתו של חברו, שרובץ תחת משא הביזיון והכלימה ואינו מזדרז להקל משאו ולהעביר חרפתו מעל פניו.

וחז"ל מבליטים לנו את גדולתו וצדקתו של משה "שלא נשתהה", אף רגע דק מן הדק ולא עמד להילכד חלילה בהנאה קלה בכניעתם ובבושת פניהם של ישראל, אחרי שבאו אליו בווידי המרוכז והמצומצם במלה אחת רבת התוכן וכבדת המשקל "חטאנו", והעניו מכל אדם תנועתו מזורזת ומהירה נתרצה "מיד", מיהר למחול ומיהר להתפלל עליהם. הרחמן יהיה בעזרנו בכל מצעדנו והליכותינו - שנדע לכוון לאמתו של הקב"ה וללכת בדרכיו בעניין ויתור ומחילה שלמה לחברנו, שבמידה זו נזכה לשמוע מאתו יתברך שמו את המלה "סלחתי".

בברכת שבת שלום

הרב אליהו חיים פנחסי

רב ק"ק "עין חמד" - מבשרת ציון

העלון מוקדש להצלחת ציון ומאיר אברהם ובני משפחתם

כתב המדרש (רבה יט, כג): "ידעו שדיברו במשה ונשתטחו לפניו ואמרו, התפלל אל ה' ויסר מעלינו וגו', ויתפלל וגו' להודיעך - ענוותנותו של משה שלא נשתהה לבקש רחמים. ולהודיעך כוח התשובה, כיוון שאמרו חטאנו מיד נתרצה להם, שאין המוחל נעשה אכזרי".

מבאר הרב אפרים זצ"ק זצ"ל: מדברי המדרש אנו למדין, מהי ענוה אמיתית של משה רבנו, שצריך לשמש לנו לדוגמא, והיינו שהענוה לא הייתה רק בזה שנתרצה להם, אלא ובעיקר שכיוון שנתרצה. "לא נשתהה" אף לרגע קל, ההתרצות הייתה ברחמים גדולים ובאהבה רבה, ואף רגע מיותר אחד לא נשאר בני ישראל לפני משה בבושה ובכניעה, אלא שבן-רגע הרגישו שלפניהם עומד רועה נאמן ומסור, המוכן להשליך נפשו מנגד עבור כל אחד ואחד מישראל.

ומכאן לנו לימוד גדול, שלעת מצוא בעת הסתבכותנו באיזה דין ודברים עם חברנו, ראשית נטה אוזן קשבת לדברי מחילה והתפייסות, שבאים מצד חברנו המבקשים סליחה ולמחול "תיכף ומיד". לא נשתהה אף רגע, כדי שחלילה לא יישאר בבושה ובהכנעה - כמי ששורף את פני חברו בעומדו לפניך לבקש סליחה. שלא ייתן רווח זמן להסס במחילה,

זיווג הגון, פרנסה טובה ובריאות איתנה לאלהיו ניזרי בן ימנה הי"ו

העלון מוקדש להצלחת

י.מ.י.ש כדורי וב"ב יצחק אריאל בן טובה חגי פרזול וב"ב נעם יצחק בן רחל ברכה מאיר ישראל בן רחל ברכה - יראת שמים תומר בן רונית ציון ומאיר אברהם וב"מ משה ניסן בן חנה ליאור יהושע סומך וב"ב יהודה אריה בן רחל ברכה ארז בן שושנה עינת בת רחל ברכה שמעון בן זלפה רחל ברכה בת פדילה דליה יצחק דדש אורי דניאל בן איריס נועם בן איריס יוסף ליאור בן אפרת דליה רון בן איריס עידן בן רבקה עמית בן רבקה עובדיה בן נעימה אליהו ארז מזרחי וב"ב שמואל אימן בן אסתר זרי

זיווג הגון וכשר במהרה

אורן בן אסתר חניית בת סימי חילן בן ג'ולייט יוסף בת רוחמה תמר בת דליה אבישי בן יפה חגית בת ז'ילה גילה סיון בת אסתר בועז בן מירה

זרע קודש בר קיימא

נטלי בת יונית ישי בן ז'ילה גילה אילנה בת רוחמה

רפואה שלמה

הראשל"צ הרה"ג עובדיה יוסף בן גורג'ה הרה"ג יוסף שלום אלישיב בן חיה מושא הגה"צ אליעזר ברלנד בן עטיא שליט"א ימנה ניזרי בת סטה- בריאות ואריכות ימים מרדכי ניזרי בן פרה- בריאות ואריכות ימים מאיה בת עדי אפרת דליה בת נעימה אורן בן עזרא יצחק בן עזרא שירה שילת בת אורלי יצחק בן לורה לאה ז'ילה גילה בת אקבאל - בריאות ואריכות ימים אסתר בת סוליקה סימי בת סוליקה מזל בת חנה אור בן סילגית יוספוב ברכת בת כנה- בריאות ואריכות ימים יהודה בן סעידה עינת בת רחל ברכה דב בן מזל נעם יצחק בן רחל ברכה חנה בת הדסה אקבאל בת נושפארין יפה בת שפאיה יפה בת שרה - הצלחה תמר פורטונה בת מיסה רפאל משה בן רחל יעקב בן שרה מונאבאר אורה בת גוהר אליהו בן גוהר פנינה שרה בת אביבה מירה בת מונאבאר- נחת מכל יוצאי חלציהם דבורה דמתקרי מוג'דה בנותהתרה- לידה קלה סיון בת אסתר- לידה קלה רחל בת זוהרה אירוס שרה בת פנטוש כל עם ישראל

ל' סיון תשע"א		02.07.2011	
פרשת חקת			
הפטרה: "השמים כסאי" - ישעיה ס"ו			
שבת	כניסה	יציאה	ר"ת
י"ב	19:11	20:32	21:21
ת"א	19:28	20:34	21:18
חיסה	19:21	20:35	21:22
ב"ש	19:28	20:31	21:18

שואל ומשיב בהלכה – בשר וחלב

אשה שמכינה עוף בתנור על גריל ולאחר מספר שעות אופה עוגה פרווה, האם מותר לה לאכול את העוגה עם כוס נס קפה חלבי או שיש לעוגה דין "חזקת בשרי" בגלל העוף?

שאלה:

להלן סיכום ההלכה מפי הרב אליהו חיים פנחס, מפקח ענף הכשרות- רבנות מברשת:

תשובה:

הגם שלעניין שימוש בתנור חשמלי עלינו להמתין 24 שעות בין אפיית מאכל בשרי למאכלי חלב. מכל מקום, כאן שהמאכל פרווה וספג טעם מעוף בגריל, לדעת הספרדים ובני עדות המזרח- מותר לאכול את העוגה ולשתות איתה נס קפה חלבי יחד - והדבר נקרא בהלכה נ"ט בר נ"ט (נותן טעם בר נותן טעם): היות והעוף נתן טעם בתנור והתנור לעוגה, אזי טעמו רחוק כדי לאסור שתייתו עם חלב. אולם לבני אשכנז- אין מתירים נ"ט בר נ"ט לכתחילה, ולכן אין לאכול את עוגת הפרווה בארוחה חלבית או יחד עם שתיית חלב. אך לאחר אכילת העוגה מותר לאכול מאכלי חלב ואין צריך להמתין 6 שעות.

סיוע לזולת

להלן סיפור מופלא המלמדנו כיצד רבותינו היו רגישים עד מאוד לצורכי הזולת, ואף בהיותם בתפקיד רם ונעלה, את צורכי הכלל אינם שוכחים וכיצד חוכמתם עמדה להם גם לדעת מהן צרכיו מבלי לביישו ולחוקרו, ואף הם עצמם היו מסייעים כדי שהעניין גם לא ייודע לאיש:

הגאון רבי אבא סוויאטיצקי זצ"ל (גיסו של החזון איש ורבה של קוסובה, לאחר פטירת חמיו הגאון רבי שמריהו יוסף קרליץ זצ"ל) היה נוהג בימים של חורף וצינה לפסוע מוקדם בבוקר בסמטאותיה של קוסובה, הריקים מאדם. הוא היה סוקר ובוחן את גגות העץ של כל בית יהודי לברר "עניין כמוס".

מה העניין? ובכן, לכל גג ארובה משלו. בית שארובתו לא מעלה עמוד עשן, מתוכה, סימן שלא הוסק התנור שם, מכאן - שבעל הבית עני מרוד ואין ידו משגת לקנות עצים כדי להפיג בהם את הקור מדירתו, כך שבני הבית ודאי רועדים מקור. ומי ידאג להם אם לא רב העיר?

ידע רבי אבא יפה את אשר מוטל עליו לעשות. בערב, עם פרוס עלטת ליל, נטל קרדום ונכנס למחסן העצים שבחצר ביתו. חטב ובקע כמה גזעים יבשים וקשרם בחבילה. ובאישון לילה, עת הכול נמו את שנתם, היה הרב צועד חרש לעבר הבית הקר, שם היה מניח בחשאי את צרור העצים ושב על עקבותיו באין רואים...

קבלת טובת הנאה

להלן סיפור מופלא המלמדנו, כיצד רבותינו סירבו לקבל מתנות חנים וחלילה להם להשתמש בתורה הקדושה כבקרדום לחפור בה. הם לא ניצלו את מעמדם ואף תמיד השתדלו כל דבר לעשות בעצמם, כדי לא להטריח את הזולת, ואם חלילה העז מאן דהו לסייע בעבורם - מיד ביקשו לתגמלו בעין יפה:

כאשר עבר ה'חפץ חיים' את גיל השמונים, פנה ביום ערב שבת קודש ברגל לבית הטבילה הממוקם במרחק קילומטר אחד מאכסנייתו, והדרך בבוץ קשתה עליו. כשנודע הדבר לאחד האברכים במקום, רתם סוס ועגלה ומיהר לבית הטבילה. הוא הציג ל'חפץ חיים', שיחזירו הביתה כשיגמור מעשיו שם.

נענה לו ה'חפץ חיים', והאברך שמח בזכייתו. ואולם כשהגיע לביתו של הצדיק והרב ירד מן העגלה, ביקש ה'חפץ חיים' ממנו שימתין רגע אחד, כיוון שהוא זקוק לו. הבין האברך שהצדיק מתכוון לשלם לו שכר-טרחו, ומיד הצליף בסוס במהירות והתרחק מן המקום...

והנה לאחר שחלפו שעות אחדות, ברגעים האחרונים לפני הדלקת נרות, נכנס אצלו בבהלה חתנו של ה'חפץ חיים', רבי צבי הירש לוינסון זצ"ל, והניח סכום כסף על שולחנו, בתוספת אמירה: "עשה מר עם המעות כחפצו, אבל אני מוכרח להשאירם כאן. מזה שעות אחדות חותני, ה'חפץ חיים', מחוסר מנוחה ומצטער מאוד, באומר שמימיו לא נהנה מבני אדם ולא קיבל שום שירות חנים בשום אופן. חוס אפוא על בריאותו ואל תסרב לקחת את התשלום".

מנויים

לקבלת העלון חנם ב-email מדי שבוע, שלח את כתובתך אל: PnineEH@gmail.com

הקדשת העלון

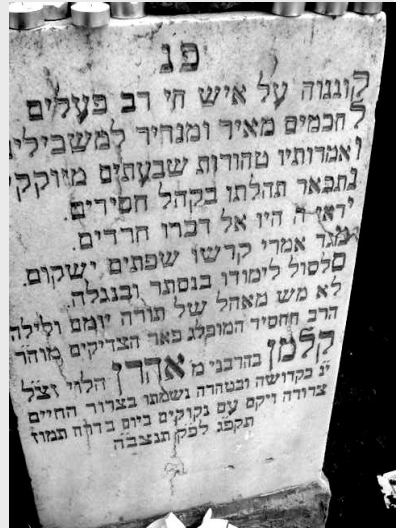
נתן להקדיש את העלון לעלוי נשמת, לרפואה שלמה, להצלחה, זוג הגון, חזרה בתשובה וכו' נא לפנות לליאור בטל" 0504-115673 פתבת המערכת: עבור ליאור עצמון, רח' הבשם 26 ת.ד. 83375 מברשת ציון. מקוד 90805

לשאלות בהלכה

נא לפנות לרב אליהו חיים פנחס בטל" 054-7646633

הרב קלונימוס קלמן הלוי אפשטיין בעל ה"מאור ושמש" זצ"ל: נולד בשנת ה'תקיא"א (1751) בניישטאדט שבפולין למשפחה בת עשר נפשות. בגיל חמש עברה משפחתו לקראקא עקב בעיות פרנסה. נודע כעילוי מגיל צעיר. בהיותו כבן 13 עבר לליז'נסק והפך להיות תלמיד מובהק של בעל ה"נעם אלימלך". בשנת ה'תקמ"ה (1785) חזר לקראקא והחל להפיץ את תורת החסידות. הוא נתקל בהתנגדות עזה. אב"ד קראקא (ר' יצחק הלוי לנדא) נידו בחרם את תורתו. לאחר שנים מועטות התפשטה תורת החסידות בגליציה ושמו של הצדיק יצא כמקובל. גאון בנגלה ובנסתר. נפטר ב-א' תמוז ה'תקפ"ג (1823). חי כ-72 שנים. ציונו בקראקא. בשל התנגדותו לא הוקם אוהל על ציונו.

אביו: ר' אהרן (בעל שושלת יוחסין עד דוד המלך ע"ה). **אמו:** מרת צילקא.
רבתי: ר' אלימלך מליז'נסק (בעל ה"נעם אלימלך"), ר' יעקב יצחק (ה"חזנה מלובלין") ור' מנחם מנדל (מרימנוב). **אשתו:** מרת מילכה ראדל (לבית גוטגולד).
ילדיו: ר' אהרן, ר' יוסף ברוך (מניישטאט - "היהודי הטוב").
חתניו: ר' דוד יצחק בלומברג (מפיטריקוב) ור' משה (מאפטא).
מספריו: מאור ושמש - ליקוטי תורותיו ותורות רבותיו על התורה והמועדים.

אביו, רבי אהרון, התקשה לפרנס את משפחתו ולכן עבר להתגורר בעיר קראקא. שם מצא את פרנסתו בדוחק ממלאכת אפיית בייגל. בשל העוני המחפיר לא הייתה להוריו אפשרות לשכור לו מלמד ורְבֵנו קלונימוס קלמן, נאלץ לסייע להוריו. **בהיותו רך בשנים היה יוצא למכירת כעכים.** באחד הימים כאשר היה מוכר את כעכיו בחצר בית מדרשו של ה"ב"ח ניתך ארצה גשם שוטף והוא נכנס פנימה על מנת למצוא מחסה מהגשם. **בהיכנסו שמע קולות תורה בוקעים מבית המדרש, והוא הוקסם מהקולות ומהתלהבות הלומדים.** מאותו היום נהג להשכים קום, ומייד לאחר שסיים את מכירת הכעכים הצטרף ללומדים בבית המדרש וניסה בכוחות עצמו להבין את לימודם.

באחד הימים הבחין בו אחד משועי העיר ר' מרדכי גוטגולד כאשר הוא עומד על הספסל בעת שיעור בישיבה ומקשיב בדריכות לדברי הרב. ר' מרדכי שאל אותו למעשיו, והוא ענה כי **אין באפשרות הוריו לשלם שכר לימוד ומעולם לא למד בחדר - אך נפשו חשקה בתורה והוא חזר באזני העשיר מילה במילה על דרשתו של הרב.** רְבֵנו היה אז בן שש שנים בלבד ור' מרדכי נדהם מאהבת התורה שלו ומזיכרונו הנפלא. הוא החליט מייד כי הוא מעוניין בו כחתן לביתו ומיד ניגש ר' מרדכי לאביו, ר' אהרון והציע לו להתקשר עימו בקשרי שידוכין, ומעתה הוא מתחייב לשלם עבור מלמדים טובים עבור בנו, להלבישו בבגדים טובים ואף התחייב על נדוניא נדיבה. האב שמח על ההצעה וקיבלה, ומאז עלה רְבֵנו והתעלה בתורה בכח שקידתו העצומה וזכרונו המופלא - **וכבר בגיל י"ב שנים התפרסם כעילוי ונבאו לו גדולות.**

כאשר הגיע לגיל מצוות נישא למילכה ראדל. רְבֵנו המשיך בלימודיו לאחר החתונה כשהוא סמוך על שולחן חותנו. לאחר תקופה הגיע לקראקא רבי אלימלך מליז'נסק זצוק"ל. בהגיע שמעו לאוזניו של רְבֵנו, פנה הלה לבית מדרשו ועמד וצפה בהתפעלות גדולה בפניו המאירות של ה"נעם אלימלך" בעת תפילתו. נפשו נקשרה בנפשו והוא החליט לשים פעמיו לליז'נסק להסתופף בהיכל הקודש של הרבי. **הדבר לא היה פשוט שכן חותנו התנגד לתנועת החסידות ולא הסכים בשום אופן שחתנו יתקרב לדרכה.** למרות הקשיים, בעידודה של אשתו הצדקת אשר משכנה את תכשיטיה לשם כך, יצא רְבֵנו לליז'נסק. רבי אלימלך הקדוש לא הסכים לקבלו כתלמיד בשל גילו הצעיר, אך רְבֵנו התעקש והציע עצמו כמשרת.

מסופר, כי באחד הלילות הכין רְבֵנו כוס תה לרבו ומשיגשג להגישה לו ראה איש זקן מיסב עם רבו. הוא נמלא פחד ונרתע לאחוריו, וכך נשפכה כוס התה מידי. רבי אלימלך שאל אותו: "מדוע לא הביא את כוס התה?" וכאשר ענה, כי נבהל מפני הזקן, שהיה עם הרב אמר לו רבו: **"אוי לבן שאינו יכול להסתכל בפני אביו, שהרי היה זה אברהם אבינו עליו השלום"**.

כאשר נוכח רבי אלימלך בעיניו המיטיבות ראות של רְבֵנו צירף אותו לחבורת תלמידיו הקרובים ביותר. שנים מספר ישב רְבֵנו בליז'נסק ושאב ממימיו הקדושים של ה"נעם אלימלך", שהיה רבו המובהק. **כאשר חזר לקראקא אסר עליו חותנו להיכנס לביתו!** לאחר ניסיונות של נכבדי העיר להשלים ביניהם בקושי הסכים רבי מרדכי לפגשו וכבר בפגישתם הראשונה שאל קושיה קשה ביותר בתוספות אשר אותה הציג רבי מרדכי לפני גדולי הלומדים בעיר ולא הצליחו לתרצה. **ההתנגדות הופשרה, כאשר רבי מרדכי הופתע לשמוע מפי רְבֵנו הצעיר תירוץ נפלא לקושייתו.**

מסופר, כי בשבת אחת בשיבתו אצל רבי מנדל מרמינוב הכריז הרב, כי מי שאינו שומר הברית יעזוב את שולחנו. מייד עזבו כולם את השולחן בבהלה ורק רְבֵנו נשאר במקומו והתבטא בענוותנותו: **"יהודי מבוגר אני, ואין בידי לרוץ ולברוח"**.

רבים נמשכו אחריו בראותם את עדינות נפשו. **מעולם לא פגע במתנגדיו והמשיך בעבודתו בהתלהבות ומסירות נפש.** שמעו יצא כמקובל גדול, מנהיג קדוש ובעל רוח הקודש. לפני פטירת רבו הקדוש הסמיך אותו רבי אלימלך מליז'נסק להנהיג את עדתו. אולם בהיותו שפל בעיניו, המשיך בענוותנותו לנסוע לצדיקים אחרים ונשאר חסיד במלוא מובן המילה.

להלן סיפור מופלא ביותר, **שיש בו כדי ללמדנו מהו כוחו של לימוד התורה ואפילו משנה אחת:** תפילתו של הצדיק הייתה בוקעת רקיעים בלהב אש, וכדי שלא יופרע היה מתפלל בחדר הצדדי שליד בית הכנסת הגדול בקראקא. יום אחד הופתע בתפילתו: **נשמה באה לבקש תיקון!** מאחר ולא הורגל בכגון אלו. אמר לה: **"איני יודע לתקן נשמות, לכי לגדולים ממני!"**.

ואילו הנשמה טענה: **"לכאן נשלחתי. סימן מסרו לי: לך אל האברך המתפלל בחדר שליד בית הכנסת בקראקא!"** לשמע דברים אלו ענה: **"ראי, אלמד ח"י פרקי משניות עבורך, אולי יועילו לתיקונך"**. כי, כידוע, 'משנה' אותיות 'נשמה'. אמרה הנשמה: **"איני יודעת, אעלה ואספר. אם לא יספיקו, אחזור"**. יצאה, ולא שבה.

רבנו נפעם מהעובדה, שהנשמה לא שבה אליו, וכשבא אצל רבו סיפר על המאורע לחבריו, גדולי התלמידים, תמהו: **"הלא סדרי לימודיך כה רבים, מהיכן מצאת פנאי ללמוד ח"י פרקים?!"** תמה על תמיהתם: **"מה פירוש?! נשמה אומללה מתחננת לתיקונה, ולא אעזור לה?!"** ענה: **"ודאי! אך כלום אינך יודע, שבכוחה של משנה אחת לתקן נשמה?!"**

להלן סיפור מופלא, המלמדנו, כי מעבר לעובדה שכאשר האדם לומד את התורה הקדושה שזכר עמו שמור לו לעולם, שכול טוב, בנוסף - התורה מעדנת ומשנה אותו מקצה לקצה במידותיו, כך שאיכות חייו משתפרת לאין ערוך, ולעיתים יגלה, כי זכות זו יכולה אף להציל את חייו. ומעשה שהיה - כך היה:

באותם ימים אור ואפלה שימשו בערבוביה. הקהילות היהודיות בפולין, שלפני מאתיים וחמישים שנה, שגשו וגדלו, אולם בה-בשעה גברה והתעצמה האנטישמיות, וגררה התנכלויות ליהודים, גזרות והגבלות. יום אחד נתפס יהודי בחטא 'חמור': **התברר, כי האיש סחר עם אחד הכפריים הגויים. מעשה זה היה מנוגד לחוק באותה עת, לאחר ששונאי-ישראל השחירו את פני היהודים והדביקו להם תווית של נוכלים המרמים את "הכפריים התמימים".**

המעשה התרחש בערב שבת. היהודי אחד, סוחר שעשה את דרכו לעיר-מגוריו, עבר דרך אחד הכפרים, ובתוך כך קנה סחורה מידי בן-המקום. את הסחורה העמיס על עגלתו והמשיך בדרכו. סמוך לשערי העיר נתקל בצמד שוטרים. כשראו השוטרים יהודי מוביל עגלה עמוסת סחורה, נטפלו אליו והחלו לבדוק בציציותיו. השוטרים חקרו אותו חקירת שתי-וערב בדבר מקור הסחורה. לבו של הסוחר היהודי פג בקרבו, בהרגישו בסכנה המרחפת מעל ראשו. בשלב כלשהו נדחק לפינה עד שגילה את האמת, כי קנה אותה מאחד הכפריים. השוטרים פקדו עליו להתלוות אליהם, עם עגלתו העמוסה סחורה אל בית-המעצר.

כשראה היהודי האומלל כי כלתה אליו הרעה – ניסה להפעיל את השיטה הישנה, שעל-פי-רוב הוכיחה את עצמה. **הוא הכניס את ידו לכיסו, הוציא משם חבילת שטרות והושיטם לעבר השוטרים.** זיק של חמדנות ניצת בעיניו של אחד השוטרים, וכבר הושיט יד כדי ליטול את השוחד. אולם חברו, ששנאת היהודים שבליבו גברה אף על תאוות הממון- סיכל את המהלך. הוא החל לצעוק על היהודי כי **העוון הראשון שעבר הרי הוא כאין וכאפס לעומת ניסיונו הנואל לשחד איש-חוק.** ואמנם, בעוד על סחר עם גויים היה צפוי ליהודי עונש קל יחסית, על שיחוד שוטר צפוי היה למאסר ממושך.

"אור ואפלה" אמרנו, משום שבאותם ימים, על-אף החוקים שהגבילו את יהודים בחייהם ובמסחרם, **שימש יהודי תלמיד-חכם בתפקיד התובע הכללי של פולין.** הלה, ששם משפחתו שור, היה נכדו של רבי אלכסנדר-סנדר שור, בעל ה'תבואות שור'. ממשלת פולין, ברצותה להוכיח את 'נאורותה', נהגה (כפי שנהגו מדינות נוספות באירופה) למנות למקצת התפקידים הבכירים במדינה בני מיעוטים. כך הגיע נכדו של הפוסק הנודע לתפקידו החשוב והבכיר.

מועד המשפט הגיע. הנתבע, שבמו-ידי הפיל את עצמו מן הפח אל הפחת, לא ציפה ליותר מדי. לבית-המשפט נאספו ובאו יהודים שריחמו על אחיהם הסוחר, לצד גויים שונאי-ישראל, שייחלו למפלתו באשר הוא יהודי, וסתם סקרנים. אך כאשר משמים חפצים לסייע לאדם, הסיוע בוא יבוא גם כנגד כל הסיכויים. עם תחילת המשפט הקריא התובע הכללי את גיליון ההאשמות נגד הסוחר היהודי. לאחר מכן פנה השופט לסוחר והציג לו סדרת שאלות, שבסופן השאלה, אם יש לו לומר דבר-מה להגנתו.

האומלל מילא את פיו מים, בידעו כי כל ניסיון שלו להכחיש את מעשיו מול עדותם של שני השוטרים, יעורר גיחוך ואולי אף יחמיר את מצבו. לפתע החל התובע לזמזם – כאילו לעצמו – את דברי המשנה במסכת שבת: **"מי שהחשיך עליו בדרך, נותן כיסו לנכרי".** בכך התכוון לרמוז לחשוד, כי בעניין אשמת השוחד יכול הוא לטעון שלא הייתה לו שום כוונה לשחד את השוטרים, אלא מכיוון שהדבר אירע בערב שבת, אילצה אותו ההלכה למסור את כספו לשוטרים.

הסוחר היהודי, שהיה יודע-ספר, מיהר להיאחז בחבל-ההצלה שהושלך לעברו. לפתע חזר הצבע ללחיו והוא ביקש את רשות-הדיבור. בקול רועד במקצת השמיע את טיעונו ולימד את השופט ואת כל קהל הנוכחים באולם פרק בהלכות שבת. סימנים של מבוכה ניכרו על פני השופט, שהאזין לדברים בהשתאות ובכובד-ראש גם-יחד.

לאחר שקילת הדברים זמן-מה, קבע השופט מועד לדיון נוסף, שאליו זימן את רבה של וארשה. השופט שאל את הרב, אם אמנם יש הלכה בתורת ישראל הקובעת, כי יהודי הנמצא בדרך והשבת עומדת להיכנס – אסור לו לטלטל את ארנקו והוא רשאי למסרו לגוי שיטלטלנו בעבורו. **הרב אישר את הדברים תוך השמעת המשנה כולה והסברתה במתק שפתיים.**

דברי הרב שכנעו את השופט והוא החליט לפטור את היהודי מאשמת הצעת שוחד לשוטרים. מכיוון ששוכנע בניקיון-כפיו של היהודי בעוון החמור, החליט להקל עמו גם בעברה על חוקי המסחר. **"השתכנעתי שהחשוד הוא אדם ישר ושומר חוק",** סיכם השופט ושילח את היהודי לדרכו.

לסיפור זה, שאירע לפני יותר ממאתיים וחמישים שנים ועבר מדור לדור, נהגו המספרים להוסיף הערה: **"צא ולמד, כמה חשובה ומועילה היא ידיעת התורה, שכן אילולא ידע החשוד את דברי המשנה, לא היה קולט את הרמז ששיגר לעברו התובע, ולא היה ניצל".**

<p>הרב מנחם בצרי בן ויקטוריה זצ"ל משה כרמלי בן נעימה ז"ל גאולה בת טובה ע"ה חנניה ז"ל בן יעקב ויהודית הי"ו אורי בן מרים ז"ל דרור יהושע בן ארץ מיוחס ז"ל חנה בת לאה ע"ה דהן מסעוד בן יקוט ז"ל</p>	<p>הרב אטון שבתי בן אסתיא זצ"ל יעקב בן סלימה ז"ל אביבה בת איירן ע"ה אברהם בן יונה ז"ל אביחי בן אסתר ז"ל אהרון (אורי) בן רבקה ז"ל דני בן אסתר ז"ל יוסף מרדכי בן רחל ז"ל</p>	<p>לע"נ</p> <p>תנצב"ה</p>	<p>הרב יצחק כדורי בן תפאחה זצ"ל [מאיר מורד בן שושנה ז"ל שמואל בן רבקה ז"ל משה בן רוזה ז"ל אינס בת מאירה ע"ה נעימה בת גורג'יה ע"ה דהן מסעוד בן יקוט ז"ל נעמי בת כותן ע"ה כל נשמות עם ישראל</p>	<p>הרב שמואל דרזי בן שמחה זצ"ל הרב מרדכי אליהו בן מזל זצ"ל עמרם בן חנה ז"ל נעמי בת כותן ע"ה מרים בת בלה ע"ה צדיק חכם בן חזלה ז"ל אודיה ע"ה בת יפה שתח' יונה בן סעדה ז"ל יצחק ששון בן אסתר ז"ל</p>
---	--	---	---	---